

רשומות

קובץ התקנות

3 בנובמבר 2020

8868

ט"ז בחשוון התשפ"א

עמוד

תקנות הסדרת העיסוק בהדברה תברואית (תכנית הכשרה ובחינות), התשפ"א-2020. 328

תקנות הסדרת העיסוק בהדברה תברואית (תכנית הכשרה ובחינות),

התשפ"א-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 7(א)(4) ו-48 לחוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016' (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לענייני מדבירים, ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"בחינה" – בחינה שעורך הרשם כמשמעותה בסעיף 7(א)(4) לחוק;
"בקשה" – בקשה להכרה בתכנית הכשרה לפי הוראות תקנות אלה;
"הכרה" – הכרה בתכנית הכשרה לפי סעיף 7(א)(4) לחוק;
"מוסד הכשרה" – מוסד לימודי שהרשם הכיר בתכנית ההכשרה שהוא מקיים;
"שעת לימוד" – שעת לימוד אקדמית שמשכה 45 דקות;
"תכנית הכשרה" – תכנית למתן הכשרה עיונית ומעשית לצורך קבלת רישיון מדביר מאחד הסוגים המנויים בחוק.

פרק ב': הכרה בתכנית הכשרה

בקשה להכרה
בתכנית הכשרה

2. (א) מוסד המבקש לקבל הכרה לתכנית הכשרה (בפרק זה – המבקש) יגיש לרשם בקשה על כך לפי טופס 1 שבתוספת הראשונה, ממולא לכל פרטיו.
(ב) בקשה כאמור בתקנת משנה (א) תכלול את כל אלה:

- (1) פרטי המבקש ופרטי המרכזים את תכנית ההכשרה מבחינה מקצועית ומבחינה ארגונית;
  - (2) פרטי תכנית ההכשרה, ובכלל זה תוכני הלימוד, שיטות ואמצעי הלימוד, וכן מיקום ההכשרה ושעות הלימוד;
  - (3) שמות המרצים, פרטי ניסיונם והשכלתם;
  - (4) תעודות ומסמכים לאימות פרטים המופיעים בבקשה המפורטים בטופס 1 שבתוספת הראשונה;
  - (5) תצהיר חתום על ידי מנהל המוסד לאימות הפרטים המופיעים בבקשה, ערוך לפי טופס 2 שבתוספת הראשונה, שיכלול גם הצהרה ולפיה יש בידי המוסד משאבים כספיים מספיקים להבטחת עמידתו בתנאי ההכרה ובהתחייבויותיו כלפי תלמידי תכנית ההכשרה.
  - (ג) המבקש לקבל הכרה יגיש לרשם בקשה שישה חודשים לפחות לפני המועד המתוכנן לתחילת ההכשרה הראשונה.
3. (א) הכרה תהיה לתקופה של חמש שנים, אלא אם כן קבע הרשם לגבי תכנית הכשרה מסוימת תקופת הכרה קצרה יותר, מנימוקים שיירשמו ולאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו.

תקופת ההכרה
ואישור מועדי
ההכשרה

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 548.

(ב) במהלך תקופת ההכרה יהיה מוסד ההכשרה רשאי לקיים הכשרות בהתאם לתכנית שהרשם הכיר בה, ובלבד שהצהיר על התקיימות הפרטים בתכנית ההכשרה כפי שהוכרה, וקיבל אישור מראש מאת הרשם לעניין מועדי ההכשרה (להלן – מועדי ההכשרה).

(ג) המבקש אישור מועדי הכשרה במסגרת תכנית הכשרה שלגביה ניתנה הכרה, יגיש בקשה כאמור 30 ימים לפחות לפני המועד המתוכנן לתחילת ההכשרה.

4. (א) מוסד הכשרה לא ישנה במהלך תקופת ההכרה את תכנית ההכשרה שאושרה
שינויים בתכנית
ההכשרה
אלא באישור הרשם.

(ב) בקשה לשינוי בפרטי תכנית ההכשרה במהלך תקופת ההכרה שהוגשה לפי תקנת משנה (ג), תכלול את הפרטים האמורים בתקנה 2(ב) לעניין השינוי המבוקש, ובכלל זה תעודות, מסמכים ותצהיר לאימות פרטי השינוי.

(ג) המבקש לבצע שינוי בפרטי תכנית ההכשרה במהלך תקופת ההכרה יגיש לרשם בקשה כאמור 60 ימים לפחות לפני המועד המתוכנן לתחילת ההכשרה; ואולם, אם נוכח הרשם כי השינוי המבוקש הוא בעל היקף משמעותי או שהוא שונה באופן מהותי מהתכנית שהוכרה, רשאי הוא להודיע למבקש כי עליו להגיש בקשה חדשה להכרה.

(ד) בלי לגרוע מהוראות תקנה זו, שינוי זהות המרכז המקצועי, המרכז הארגוני והמרכזים המשתתפים בהכשרה טעונים אישור מוקדם מהרשם.

5. הרשם לא יכיר בתכנית הכשרה אלא אם כן התקיימו כל אלה:
תנאים למתן הכרה

(1) תכנית ההכשרה מופעלת על ידי מוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958², מכללה טכנולוגית מוכרת לפי חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012³, או מוסד אחר שהוכיח, להנחת דעתו של הרשם, כי יש לו ניסיון ארגוני וידע מקצועי מספק למתן הכשרה מקצועית;

(2) התוכן וההיקף של תכנית ההכשרה עומדים בתנאים הקבועים בתקנות 8 ו-9(א) ו-1(ב);

(3) תכנית ההכשרה תתקיים במקום שבו קיימים אמצעי הדרכה נאותים, ובכלל זה כיתות לימוד, אמצעי מחשוב, אמצעי תצוגה לתכשירים ולמזיקים, אמצעים לזיהוי מזיקים, וכן במקום המתאים לקיום הכשרה מעשית מבחינת שטחו והמיתקנים והאבזרים המצויים בו;

(4) המוסד מעסיק מרכז מקצועי (בתקנות אלה – המרכז המקצועי) שתפקידו ניהול תכנית ההכשרה והוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בהוראה או בהדרכה של קבוצות במסגרת ארגון או מוסד לימודי או חינוכי, וכן מתקיים בו אחד מאלה:

(א) הוא בעל תעודת בגרות ומחזיק במשך חמש שנים לפחות ברישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח או ברישיון מדביר באיוד ועסק בפועל בהדברה בהתאם לרישיונו במשך חמש שנים לפחות מתוך עשר השנים שקדמו לתכנית ההכשרה;

(ב) הוא בעל הכשרה מקצועית או ניסיון של חמש שנים לפחות בתחום המזיקים, ההדברה, הבטיחות או הטוקסיקולוגיה, ובעל תואר בוגר בתחומי המדעים או ההנדסה;

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

³ ס"ח התשע"ג, עמ' 18.

(5) המרצים בתכנית ההכשרה הם בעלי ידע מוכח בתחום שבו הם מלמדים, בעלי מיומנויות הדרכה ובעלי שליטה מלאה בשפה העברית וידע בסיסי לפחות בשפה האנגלית; המרכז המקצועי יהיה רשאי להרצות בהיקף שלא יעלה על 50 אחוזים משעות תכנית ההכשרה, ובלבד שהוא עומד בתנאים האמורים בפסקה זו;

(6) המוסד מקיים מערכת ניהול ממוחשבת למעקב ובקרה על נוכחות התלמידים ועמידה בדרישות התקנות;

(7) מספר התלמידים בשיעור לא יעלה על 30.

בדיקת בקשה

6.

(א) ראה הרשם כי בקשה שהוגשה לו אינה כוללת את הפרטים והמסמכים הנדרשים לשם החלטה בבקשה, יודיע על כך למבקש וידרוש את השלמת הפרטים והמסמכים החסרים, לרעתו, בבקשה, ורשאי הרשם לדרוש מן המבקש פרטים ומסמכים נוספים הדרושים לשם החלטה בבקשה, ולהורות על המועד להגשת פרטים ומסמכים כאמור. (ב) לא השלים המבקש את הפרטים והמסמכים כאמור בתקנת משנה (א) במועד שהורה הרשם, יראו את המבקש כאילו חזר בו מהבקשה.

תנאים בהכרה

7.

(א) מוסד הכשרה יעמוד בתנאים המפורטים להלן בביצוע ההכשרה:

(1) המוסד ימסור לכל אדם שביקש להיות תלמיד בתכנית ההכשרה מידע על תכנית ההכשרה ועל תנאי הרישוי וההכרה, וכל תלמיד בתכנית ההכשרה יחתום על אישור קבלת המידע לפי טופס 3 שבתוספת הראשונה;

(2) המוסד או מי מטעמו לא ימסור לתלמיד ולא יפרסם מידע מטעה, לרבות בדבר העיסוק בהדברה, הסיכונים הכרוכים בעיסוק, יכולת ההשתכרות, הליכי הרישוי וסיכויי ההצלחה בבחינות;

(3) תכנית ההכשרה לא תכלול תכנים פרסומיים או שיווקיים בתחום ההדברה;

(4) לעניין תכנית הכשרה למדביר במבנים ובשטח פתוח – המוסד יקבל להכשרה רק תלמידים שיש בידיהם רישיון מדביר בדירות או הכרה מאת הרשם על תקופת ניסיון לפי הוראות סעיף 58(ב) לחוק;

(5) לעניין תכנית הכשרה למדביר באיור – המוסד יקבל להכשרה רק תלמידים שיש בידיהם רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח;

(6) נוכחות התלמידים תיבדק ותתועד מדי ארבע שעות הכשרה רצופות לפחות;

(7) בסיום ההכשרה ייתן מוסד ההכשרה לכל תלמיד שהשלים בהצלחה את דרישות תכנית ההכשרה, אישור על עמידתו בתנאי התכנית, ובו יצוין באופן בולט כי האישור אינו מהווה רישיון לעסוק בהדברה.

(8) יקבל אישור מראש ובכתב של הרשם לכל שינוי בבקשה לקבלת ההכרה שהוגשה, למעט שינוי שהוא זניח.

(ב) בלי לגרוע מהוראות תקנת משנה (א), הרשם רשאי להורות על תנאים נוספים בהכרה בכל עניין הנכלל בבקשה לפי תקנות אלה וכן בכל אלה:

(1) מספר המשתתפים בשיעור עיוני או מעשי, והיחס בין מספר המשתתפים למרצה;

(2) מספר תכניות ההכשרה שיאושרו למבקש בשנה;

(3) קיום תכנית הכשרה במועדים ובאופן שיאפשרו פיקוח נאות של הרשם או מי מטעמו;

(4) מסירת דיווח לרשם באופן שיוורה, טרם תחילת תכנית ההכשרה, במהלכה ובסיומה לצורך בקרה על עמידתו בתנאי ההכרה, לרבות פרטי התלמידים בתכנית ועמידתם בדרישות ההכשרה.

8. (א) תכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר בדירות תכלול לפחות 94 שעות לימוד עיוני לפי טבלת הנושאים ושעות הלימוד שבחלק א' לתוספת השנייה, וכן לפחות 60 שעות הכשרה מעשית בהתאם לנושאים האמורים.

ההיקף והתוכן של תכנית הכשרה

(ב) תכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח תכלול לפחות 64 שעות לימוד עיוני לפי טבלת הנושאים ושעות הלימוד שבחלק ב' לתוספת השנייה, וכן לפחות 30 שעות הכשרה מעשית בהתאם לנושאים האמורים.

(ג) תכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר באיוד תכלול לפחות 63 שעות לימוד עיוני לפי טבלת הנושאים ושעות הלימוד שבחלק ג' לתוספת השנייה, וכן לפחות 32 שעות הכשרה מעשית בהתאם לנושאים האמורים.

(ד) תכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר צבאי תכלול את ההכשרה הנדרשת לפי תקנת משנה (א) והכשרה נוספת בהיקף שאישר הרשם, לפי תוכני הלימוד באותה תכנית, מתוך הנושאים המפורטים בחלק ב' לתוספת השנייה, לפי העניין.

9. (א) התלמידים בתכנית ההכשרה יוכשרו להשתמש במכשור, בציוד, באמצעים דרכי הכשרה ובתכשירים המורשים והקיימים בשוק.

(ב) הכשרה מעשית תכלול את כל אלה, ביחס לנושאי ההכשרה המפורטים בתוספת השנייה, לפי העניין:

(1) תרגול במעבדה או בכיתה בנושאים אלה – זיהוי מזיקים, מיהולים וחישובים, עזרה ראשונה, שימוש במכשור ובציוד ושימוש בציוד בטיחות;

(2) סיורים מקצועיים ותרגול בתנאי שטח – זיהוי מפגע או מטרד, ניטור מזיקים, תכנון, ביצוע ובקרה של פעולות מניעה, טיפול והדברה על כל שלביה, והכול בהדמיית מפגע או מטרד או במפגע או מטרד באתר נגוע.

(ג) במהלך תכנית ההכשרה ובסופה יבדוק מוסד ההכשרה את הידע העיוני והמעשי הנדרש מהתלמידים לצורך עמידה במבחנים לקבלת רישיון מדביר, על בסיס מבחן עיוני ופתרונות לדוגמה שפורסמו באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

10. מוסד הכשרה לא ייתן לתלמיד אישור על עמידה בדרישות תכנית ההכשרה אלא אם כן התלמיד היה נוכח ב־80 אחוזים משעות ההכשרה העיונית וב־80 אחוזים משעות ההכשרה המעשית, לפחות, וכן בהכשרה עיונית מסוימת או בהכשרה מעשית מסוימת, אם נקבעו בתנאי ההכרה.

נוכחות תלמידים

11. (א) הרשם ראוי לסרב לבקשה להכרה בהתקיים אחד מאלה, לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון בכתב את טענותיו:

סירוב לבקשה להכרה וביטול הכרה

(1) התכנית או המבקש אינם עומדים בהוראות ובתנאים לפי תקנות אלה;

(2) המבקש קיים בעבר תכנית הכשרה שלא עמדה בתנאים שנקבעו בהכרה שניתנה לו לפי תקנות אלה, בין אם בוטלה ההכרה לפי הוראות תקנת משנה (ב) ובין אם לאו;

(3) פרטי תכנית ההכשרה שהוגשו במסגרת הבקשה אינם מספקים מבחינה מקצועית וארגונית להנחת דעתו של הרשם;

(4) שיעור הנכשלים בבחינה לקבלת רישיון מדביר, מהתלמידים שהשלימו תכנית הכשרה אצל המבקש בעבר, היה גבוה מ-50 אחוזים.

לעניין זה, "המבקש" – לרבות המנהל של המבקש, נושא משרה בכיר במבקש או המרכז המקצועי אצל המבקש.

(ב) הרשם רשאי לבטל הכרה, אם חדלו להתקיים לגבי המוסד או תכנית ההכשרה, לפי העניין, הוראה מההוראות בתקנות 4, 5 ו-7 עד 10 או תנאי מהותי מהתנאים שהורה הרשם בהכרה מכוח תקנה 7(ב), וכן רשאי הוא להתנות את המשך ההכרה בתיקון ליקוי בהכשרה, ובכלל זה החלפת מרצה או מרכז אם נוכח כי אינו מבצע את ההכשרה כנדרש, והכול לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון בכתב את טענותיו, ולעניין מרצה או מרכז – לאחר שניתנה גם לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

פרק ג': בחינות

12. (א) הרשם רשאי להכיר בתכנית הכשרה מחוץ לישראל לגבי אדם מסוים שהשתתף בתכנית הכשרה כאמור, ולאשר לאותו אדם לגשת לבחינה לקבלת הרישיון, אם הוכח, להנחת דעתו, כי תכנית ההכשרה שהשתתף בה כללה את תוכני הלימוד העיוניים והמעשיים הנדרשים מתכנית הכשרה לפי תקנות אלה, באופן המקנה את הידע הנדרש לביצוע הדברה לפי החוק.
- (ב) המבקש לקבל את אישור הרשם כאמור בתקנת משנה (א) יגיש לרשם את כל אלה, וכל מסמך נוסף שידרוש הרשם לצורך בחינת הבקשה:
- (1) אישור מאת המוסד שבו התקיימה תכנית ההכשרה, הכולל את פרטי תכנית ההכשרה, ובכלל זה תוכני הלימוד, מיקום ההכשרה, מועדיה ופירוט שעות הלימוד;
- (2) מסמך בכתב מאת מוסד הלימוד שבו התקיימה תכנית ההכשרה או מאת רשות במדינה שבה התקיימה ההכשרה, שבו יצוין אם נדרש אישור או הכרה לקיום תכנית ההכשרה האמורה מטעם רשות כאמור, ואם כן – פרטי האישור או ההכרה;
- (3) תעודה או אישור בכתב על השתתפות המבקש בתכנית ההכשרה ועמידה בדרישות התכנית.
13. (א) בחינה תכלול מבחן בכתב ומבחן מעשי, ויבדקו בה הידע העיוני והמעשי של הנבחן בנושאים המפורטים בתכנית ההכשרה, בהתאם לרישיון המדביר המבוקש.
- (ב) המבחן המעשי יתקיים לפני שני בוחנים שמינה הרשם; עיקרי המבחן המעשי ותוצאותיו יסוכמו על ידי הבוחנים.
- (ג) הרשם ימנה בודקים לבדיקת המבחן שבכתב, דרך כלל או לבחינה מסוימת או לנושאים מסוימים.
14. אדם רשאי לגשת לבחינה אם התקיימו לגבי ההוראות המפורטות להלן:
- (1) הוא סיים בהצלחה תכנית הכשרה מתאימה לאותה בחינה וטרם חלפו שלוש שנים ממועד סיום אותה תכנית או שקיבל אישור מהרשם להשתתף בבחינה לפי הוראות תקנה 12;

הכרה בהכשרה
שנערכה מחוץ
לישראל

מתכונת הבחינה

תנאים ומועדים
לעניין השתתפות
בבחינות

(2) לעניין השתתפות במבחן המעשי – הוא עבר את המבחן בכתב בציון 70 לפחות וטרם חלפה שנה ממועד ביצוע המבחן;

(3) לעניין בחינה לקבלת רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח – חלפו לפחות 9 חודשים מהמועד שבו קיבל רישיון מדביר בדירות או שיש בידו הכרה מאת הרשם על תקופת ניסיון לפי הוראות סעיף 58(ב) לחוק;

(4) לעניין בחינה לקבלת רישיון מדביר באיור – חלפו לפחות 9 חודשים מהמועד שבו קיבל רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח.

מועדי בחינות
ורישום לבחינה

15. (א) בחינה, הכוללת מבחן בכתב ומבחן מעשי, לגבי כל סוג רישיון, תיערך פעמיים בשנה לפחות, במועדים שיחליט עליהם הרשם.

(ב) הרשם יפרסם באתר האינטרנט את מועדי המבחן בכתב 60 ימים לפחות לפני מועדו; בקשה להיבחן תוגש באופן מקוון לרשם לא יאוחר מ־30 ימים לפני מועד המבחן; הרשם ישלח למבקש שהתמלאו בו התנאים להשתתפות בבחינה כאמור בתקנה 14, זימון לבחינה, לפחות שבוע מראש.

מינוי מפקחים

16. הרשם רשאי למנות את מי שיפקח על סדרי הבחינה; מונה מפקח כאמור, חייב נבחן להישמע להוראותיו בעת קיום הבחינה.

פסילת מבחן

17. היה לרשם יסוד סביר להניח כי נבחן החזיק בשעת הבחינה חומרי עזר שהחזקתם באותה שעה אסורה, או שהוא עוזר או מפריע לנבחן אחר או נעזר בו, או מפר את המשמעת בעת הבחינה בדרך אחרת, רשאי הרשם לפסול את בחינתו לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

עיון בבחינה והשגה

18. (א) הרשם יזמין את הנבחנים שנכשלו במבחן בכתב לעיין במבחנים שהגישו, בתקופה של עד 90 ימים מיום שהודיע לנבחנים על התוצאה במבחן; במעמד העיון במבחן רשאי יהיה הנבחן להגיש לרשם השגה בכתב על תוצאותיה, בצירוף נימוקים. (ב) נבחן שנכשל במבחן המעשי רשאי לבקש לעיין בסיכומו, בתקופה של עד 90 ימים מיום שקיבל את ההודעה בדבר תוצאת המבחן; העיון יתאפשר לנבחן שביקש זאת באופן שיוור הרשם; במעמד העיון בסיכום המבחן יהיה רשאי הנבחן להגיש לרשם השגה בכתב על תוצאותיו, בצירוף נימוקים.

מבחן חוזר

19. נבחן שנכשל במבחן בכתב או במבחן המעשי או שבחינתו נפסלה, רשאי לחזור על אותו מבחן פעמיים נוספות; נכשל הנבחן במבחן האמור שלוש פעמים, או שבחינתו נפסלה פעמיים, או סך הפעמים שבהן נכשל או נפסל הוא שלוש פעמים במצטבר, לא יהיה רשאי לגשת למבחן חוזר אלא אם כן השלים השתתפות בתכנית הכשרה נוספת.

פרק ד': הוראות מעבר

הוראות מעבר

20. (א) על אף האמור בתקנה 5(4), רשאי הרשם להכיר בתכנית הכשרה אף אם המרכז המקצועי של אותה תכנית לא עמד בהוראות התקנה האמורה, אם נוכח כי המרכז המקצועי שלה שימש כמרכז מקצועי של הכשרה לקראת קבלת רישיון או היתר לעסוק בהדברה תברואית במשך שנתיים לפחות לפני פרסומן של תקנות אלה, והוכיח כי הוא ריכז את ההכשרה המקצועית האמורה ברמה מקצועית מספקת להנחת דעתו של הרשם.

(ב) על אף האמור בפרק ב' לתקנות אלה, רשאי הרשם להכיר בתכנית הכשרה שהחלה עד 90 ימים מיום התחילה ולא לפני יום כ"ז באייר התשע"ט (1 ביוני 2019), לצורך קיום התנאי הקבוע בסעיף 7(א)(4) לחוק לעניין מבקש רישיון מדביר, אף אם לא עמדה בדרישות ההכרה לפי הוראות תקנות אלה, ואולם הכרה בתכנית הכשרה לפי תקנת משנה זו, תעמוד בתוקפה עד סיום תכנית ההכשרה בלבד.

תוספת ראשונה

טופס 1

(תקנה 2)

בקשה להכרה בתכנית הכשרה

לכבוד:

הרשם לענייני מדבירים

המשרד להגנת הסביבה

הנדון: בקשה להכרה בתכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר

1. לפי סעיף 7(א)(4) לחוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016 (להלן – החוק), ולפי תקנה 2 לתקנות הסדרת העיסוק בהדברה תברואית (תכנית הכשרה ובחינות), התשפ"א-2020 (להלן – התקנות), מוגשת בזה בקשה להכרה בתכנית הכשרה כמפורט להלן.

2. תכנית ההכשרה המבוקשת היא לצורך קבלת רישיון מדביר מסוג:

☐ רישיון מדביר בדירות

☐ רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח

☐ רישיון מדביר באיוד

☐ רישיון מדביר צבאי

3. פרטי מוסד ההכשרה המבקש הכרה:

שם מלא של המוסד:			
שם התאגיד (אם שונה):		מספר ח"פ/עוסק מורשה:	
מען המוסד:			
רחוב	מספר בית	יישוב	מיקוד
מספר טלפון:			

4. סוג מוסד ההכשרה:

☐ מוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958

☐ מכללה טכנולוגית מוכרת לפי חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012

☐ אחר – יש לצרף אסמכתאות המציגות ניסיון וידע מקצועי במתן הכשרה מקצועית.

5. פרטי המנהלים של מוסד ההכשרה:

שם פרטי	שם משפחה	ת"ז	כתובת פרטית		טלפון	תפקיד	דואר אלקטרוני
			רחוב ומס'	יישוב			

6. פרטי מרכז תכנית ההכשרה:

דואר אלקטרוני	טלפון	כתובת פרטית		ת"ז	שם משפחה	שם פרטי	
		ישוב	רחוב ומס'				
							מרכז מקצועי:
							מרכז ארגוני:

מצורפות אסמכתאות לעניין ניסיונו והכשרתו של מרכז תכנית ההכשרה:

☐ ניסיון של חמש שנים לפחות בהוראה או בהדרכה של קבוצות.

וגם אחת מהאפשרויות האלה:

☐ רישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח או רישיון מדביר באיור, אסמכתאות על עיסוק בפועל בהדרכה בחמש שנים לפחות, ותעודת בגרות.

☐ אישור על הכשרה מקצועית או ניסיון בתחום המזיקים, ההדברה, הבטיחות או הטוקסיקולוגיה, ותעודת תואר בוגר במדעים או בהנדסה.

7. פרטי המרצים בתכנית:

שם פרטי	שם משפחה	ת"ז	תחומי הוראה בתכנית ההכשרה	ניסיון, השכלה והכשרה רלוונטיים

☐ המרצים שפרטיהם מפורטים לעיל הם בעלי ידע מוכח בתחום שבו הם צפויים ללמד, בעלי מיומנויות הדרכה ובעלי שליטה מלאה בשפה העברית וידע בסיסי בשפה האנגלית

☐ מצורפות אסמכתאות לעניין ניסיונם, השכלתם והכשרתם של המרצים.

☐ מצורפת תכנית מפורטת של פרטי תכנית ההכשרה המתוכננת, הכוללת את תוכני הלימוד, שיטות ואמצעי הלימוד, שעות הלימוד (יש לציין לגבי כל שעת לימוד את תוכן ההכשרה המפורט, דרכי הלימוד, האמצעים ומיקום ההכשרה [כתובת מלאה ותיאור המקום]).

8. פרטים נוספים:

☐ מספר התלמידים המרבי בתכנית ההכשרה: .....

☐ מספר הכיתות העומדות לרשות התכנית במוסד ההכשרה: .....

☐ אמצעי הלימוד העומדים לרשות תכנית ההכשרה (מחשבים, מקרנים, אמצעי לימוד של ההכשרה המעשית וכדומה):

.....
 .....

חתימת מגיש הבקשה:

.....
 תאריך

.....
 חתימה

.....
 תפקיד

.....
 שם מלא

תצהיר מנהל מוסד ההכשרה

אני, החתום מטה, מס' זהות ..... לאחר שהוזהרתי כי עליי להצהיר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה כלהלן:

1. אני המנהל של המוסד ..... המבקש הכרה בתכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר (להלן – המוסד).
2. אני עושה תצהיר זה כחלק בלתי נפרד מהבקשה להכרה בתכנית הכשרה לצורך קבלת רישיון מדביר מסוג ..... המוגשת בשם המוסד לפי תקנות הסדרת העיסוק בהדברה תברואית (תכנית הכשרה ובחינות), התשפ"א-2020.
3. הפרטים והנתונים המפורטים בבקשה להכרה ובמסמכים המצורפים לבקשה הם מדויקים, נכונים ומלאים, למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. יש בידי המוסד משאבים כספיים מספיקים להבטחת עמידתו בתנאי ההכרה ובהתחייבותיו כלפי תלמידי תכנית ההכשרה, כפי שפורטו בבקשה להכרה בתכנית הכשרה.

תאריך: ..... חתימה: .....

אישור

אני, החתום מטה, עו"ד ..... מאשר בזה כי ביום ..... הופיע לפני ..... המוכר לי אישית/שזיהיתי אותו על פי תעודת זהות ..... ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו שלעיל וחתם עליה.

תאריך: ..... חתימה: .....

אישור תלמיד על קבלת מידע

שם מלא: .....

מס' זהות: .....

שם המוסד המעביר את תכנית ההכשרה: ..... (להלן – המוסד)

מספר ההכרה בתכנית ההכשרה: .....

אני מבקש להיות תלמיד בתכנית הכשרה לקבלת רישיון מדביר: בדירות/במבנים ובשטח פתוח/באיור (להלן – רישיון). אני מצהיר כי נמסר לי המידע המפורט להלן וכי הוא מקובל עליי:

1. ידוע לי כי כדי להשלים בהצלחה את השתתפותי בתכנית ההכשרה, עליי להיות נוכח ב־80 אחוזים משעות ההכשרה העיונית וב־80 אחוזים משעות ההכשרה המעשית, לפחות, ולעמוד בכל דרישות תכנית ההכשרה, לרבות מעבר בחינות ותרגולים בהצלחה.
  2. ידוע לי כי לצורך עמידה בהצלחה בתכנית ההכשרה ובבחינה לקבלת רישיון נדרש ידע בסיסי מוקדם באנגלית, בחשבון ובהבנת הנקרא.
  3. ידוע לי כי השלמת השתתפותי בתכנית ההכשרה אינה מבטיחה שאקבל רישיון מדביר.
  4. ידוע לי כי קבלת הרישיון מותנית גם בתנאים נוספים לפי חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו–2016, לרבות מעבר בהצלחה של בחינה שיערוך הרשם לענייני מדבירים.
  5. ידוע לי כי קבלת הרישיון מותנית בבדיקת רישום פלילי (בהסכמתי). ידוע לי כי באפשרותי לפנות לרשם לענייני מדבירים כדי שיבדוק מראש את הרישום הפלילי שלי, ועם זאת הובהר לי כי טרם הוצאת הרישיון תבוצע בדיקה עדכנית של הרישום הפלילי.
  6. ידוע לי כי תכנית ההכשרה אינה מופעלת על ידי המשרד להגנת הסביבה, וכי המשרד קובע תנאים להכרה לצורך הבטחת איכות תוכני ההכשרה המקצועית בלבד. כמו כן, ידוע לי כי ההיבטים הבטיחותיים והכספיים של ההכשרה מצויים באחריות מוסד ההכשרה.
  7. ידוע לי כי אם המוסד לא יעמוד בתנאי ההכרה רשאי הרשם לענייני מדבירים לשלול את ההכרה מתכנית ההכשרה, גם במהלך ההכשרה או לאחר סיומה. במקרה שתבוטל ההכרה, ייתכן שלא יראו אותי כמי שהשלים בהצלחה תכנית הכשרה לצורך השתתפות בבחינה לקבלת רישיון מדביר, ולא אהיה זכאי לשיפוי או לפיצוי כלשהו מהמשרד להגנת הסביבה בכל הנוגע לתכנית ההכשרה.
  8. ידוע לי כי גם לאחר קבלת רישיון מדביר, לא מובטח לי כי אמצא עבודה במקצוע.
- על כן באתי על החתום:

תאריך: ..... חתימה: .....

תוספת שנייה

(תקנה 8)

הגדרות

1. בתוספת זו –
  - ”רמת ידע בסיסית” – זיהוי הקבוצה וסוג המזיק, זיהוי סימנים ונזק, אמצעי מניעה וטיפול;
  - ”רמת ידע חלקית” – רמת ידע בסיסית ונוסף על כך – זיהוי מיני המזיקים הרלוונטיים, ביולוגיה מקוצרת, תכנון וביצוע הדברה כללית של מזיקים זוחלים ומעופפים;
  - ”רמת ידע מלאה” – רמת ידע חלקית ונוסף על כך – ביולוגיה מלאה ומחזור חיים, סימני נגיעות, שיטות ניטור, בתי גידול, כל שיטות ההדברה, ממשק משולב של טיפול והדברה.

חלק א'

(תקנה 8(א) – תכנית הכשרה לרישיון מדביר בדירות)

תכנית הכשרה לרישיון מדביר בדירות תכלול את כל הנושאים ותת-הנושאים שלהלן, בהיקף שעות ההכשרה העיונית המפורט לצדם:

שעות הכשרה עיונית	תת-נושא	נושא	
10	מערך ההדברה בישראל – קטגוריות הדברה קיימות; חלוקת האחריות והסמכויות בין הגופים הממשלתיים; סוגי מדבירים תברואיים	מבואות	(א)
	מבוא לביולוגיה ואנטומולוגיה – עקרונות המיון, התכונות והמאפיינים של פרוקי רגליים, חרקים ויונקים		
	מבוא ללחימה במזיקים – מפגע ומטרד מזיקים, סוגי הנזק לרבות מחלות המועברות על ידי מזיקים, ניטור, פעולות מניעה ואמצעי טיפול, ממשק משולב להתמודדות עם מזיקים		
42	רמת ידע מלאה – פרעושים; קרציות וקרציונים; נמלים; צרעות; אקריות; פסוקאים; תיקנים; חולדות; עכבר מצוי	מזיקים והדברה	(ב)
	רמת ידע חלקית – זבובים; זבובי חול; יתושים		
	רמת ידע בסיסית – פשפש מיטה; דבורת הדבש הננסית; תהלוכת האורן; טרמיטים; חיפושיות מזיקות לרכוש; עשי בגדים; חיפושיות מחסן; עשי מזון; דרור הבית; יונת הבית; עורב הודי ועורב אפור; דבורת הדבש; חילוץ אפריקני ענק; מזיקים אחרים		
12	קבוצות החומרים הפעילים ודרכי פעולתם, חומרים פעילים אסורים	תכשירי הדברה	(ג)
	מיתכונים וסוגיהם		
	תווית תכשיר – מבנה, הגבלות מכירה ושימוש		
	מיהול, חישובים ומינונים		
	עמידות		
6	הכרה ושימוש בכל שיטות היישום לפי מיתכון	מיכשור ושיטות יישום	(ד)
	היכרות עם מגוון המכשור הידני הנישא (מכני ומוטורי), אופן שימוש, תחזוקה וניקוי		

שעות הכשרה עיונית	תת־נושא	נושא	
12	<p>רעילות לאדם ולבעלי חיים והסיכון לחשיפה (טוקסיקולוגיה) – דרכי חשיפה לחומרי הדברה, סימני הרעלה, הסיכונים לאדם, לבעלי חיים ולסביבה, רעילות אקוטית וכרונית</p> <p>אמצעי זהירות בביצוע הדברה – התמודדות עם אוכלוסיות מיוחדות, עקרונות וסיבות לקביעת זמני כניסה ויציאה, שילוט ואזהרת הציבור, ניטרול רעילות תכשירי הדברה</p> <p>ציוד מגן ובטיחות בעבודה – סוגים של ביגוד מגן, כפפות, מסכות ומיגון נשימתי, והוראות בטיחות</p> <p>עזרה ראשונה, בדגש על טיפול בנפגעי הרעלה מחומרים מסוכנים</p> <p>אחסון והובלה של חומרי הדברה – אמצעי בטיחות, הפרדת חומרים, תגובות בין חומרים וסילוק פסולת</p>	רעילות, טוקסיקולוגיה, בטיחות ומיגון	(ה)
12	<p>חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016 – מטרות החוק ועקרונותיו, הגדרות ומונחים, חובות המדביר לפי החוק לרבות לפי תקנות מכוחו, ואישור חריג להדברה</p> <p>רישוי – חובת הרישוי, סוגי רישיונות מדביר, ההגבלות על בעל רישיון מדביר בדירות, תהליך קבלת רישיון וחידושו, תנאים לקבלת רישיון</p> <p>שלבים מחייבים בפעולת הדברה</p> <p>הממשק עם מזמין ההדברה</p> <p>דינים מחייבים נוספים – לדוגמה, חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993⁴, תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994⁵, וכן דינים העוסקים בבטיחות בעבודה בהדברה</p>	חובות המדביר	(ו)

⁴ ס"ח התשנ"ג, עמ' 28.

⁵ ק"ת התשנ"ד, עמ' 1285.

חלק ב'

(תקנה 8(ב) – תכנית הכשרה לרישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח)

תכנית הכשרה לרישיון מדביר במבנים ובשטח פתוח תכלול את כל הנושאים ותת-הנושאים שלהלן, בהיקף שעות ההכשרה העיונית המפורט לצדם:

שעות הכשרה עיונית	תת-נושא	נושא	
5	מבוא לביולוגיה ואנטומולוגיה – ריענון	מבואות	(א)
	מבוא לשמירת טבע ומגוון ביולוגי – בתי גידול טבעיים וערכי טבע מוגנים		
	מבוא ללחימה במזיקים – ריענון, ממשק משולב להתמודדות עם מזיקים, בבניינים גדולים, במוסדות, במפעלים ובשטחים פתוחים		
25	רמת ידע מלאה – כל המזיקים	מזיקים והדברה	(ב)
8	קבוצות החומרים הפעילים ודרכי פעולתם – ריענון	תכשירי הדברה	(ג)
	מיתכונים וסוגיהם – ריענון, ערפול, איבוק		
	תווית תכשיר – ריענון		
	מיהול, חישובים ומינונים – ריענון, דגש על כמויות גדולות		
	עמידות – ריענון		
2	שיטות היישום לפי מיתכון – ייעודי למבנים ולשטחים פתוחים	מכשור ושיטות יישום	(ד)
	מכשור ידני נישא (מכני ומוטורי), מכשירים נישאים ברכב, מכשירי ערפול		
8	תכנון פעולות בהיקף גדול ולאורך זמן – מוסדות ציבור וחינוך, שטחים פתוחים, מפעלי מזון, מוסדות רפואיים	תכנון וניטור בפעולות מורכבות	(ה)
	מערך ניטור שיטתי לזיהוי מניעה, קביעת סף לטיפול, הערכת הצלחה של פעולות הדברה		
10	רעילות לאדם ולבעלי חיים והסיכון לחשיפה (טוקסיקולוגיה) – דרכי חשיפה לחומרי הדברה, סימני הרעלה, הסיכונים לאדם, לבעלי חיים ולסביבה, רעילות אקוטית וקרונית	רעילות וטוקסיקולוגיה, בטיחות ומיגון – ריענון	(ו)
	אמצעי זהירות בביצוע הדברה – התמודדות עם אוכלוסיות מיוחדות, עקרונות וסיבות לקביעת זמני כניסה ויציאה, שילוט ואזהרת הציבור		

שעות הכשרה עיונית	תת־נושא	נושא	
	<p>ציוד מגן ובטיחות בעבודה – סוגים של ביגוד מגן, כפפות, מסכות ומיגון נשימתי, והוראות בטיחות</p> <p>עזרה ראשונה, בדגש על טיפול בנפגעי הרעלה מחומרים מסוכנים</p> <p>אחסון והובלה של חומרי הדברה – אמצעי בטיחות, הפרדת חומרים, תגובות בין חומרים וסילוק פסולת</p>		
6	<p>חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016 – מטרות החוק ועקרונותיו, הגדרות ומונחים, חובות המדביר לפי החוק לרבות לפי תקנות מכוחו, ואישור חריג להדברה</p> <p>רישוי – חובת הרישוי, סוגי רישיונות מדביר, ההגבלות על בעל רישיון מדביר בדירות, תהליך קבלת רישיון וחדושו, תנאים לקבלת רישיון</p> <p>שלבים מחייבים בפעולת הדברה</p> <p>הממשק עם מזמין ההדברה</p> <p>דינים מחייבים נוספים – לדוגמה חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, תקנות החומרים המסוכנים (רישום), תכשירים להדברת מזיקים לאדם, התשנ"ד-1994, וכן דינים העוסקים בבטיחות בעבודה בהדברה ובשמירה על ערכי טבע מוגנים</p>	חובות המדביר – ריענון	(ז)

חלק ג'

(תקנה 8ג) – תכנית הכשרה לרישיון מדביר באיור)

תכנית הכשרה לרישיון מדביר באיור תכלול את כל הנושאים ותת־הנושאים שלהלן, בהיקף שעות ההכשרה העיונית המפורט לצדם:

שעות הכשרה עיונית	תת־נושא	נושא	
6	<p>מבוא לביולוגיה ואנטומולוגיה – ריענון</p> <p>מיתקנים המטופלים באיור – סביבה ומאפיינים</p> <p>תכונות כלליות של גזים</p> <p>הצורך בהדברה באיור וממשק משולב לבקרת מזיקי מזון ומחסן</p>	מבואות	(א)

שעות הכשרה עיונית	תת־נושא	נושא	
14	העמקת הידע – חיפושיות מזיקות לרכוש, עשי בגדים, חיפושיות מחסן, עשי מזון, אקריות ופסוקאים	מזיקים והדברה	(ב)
12	קבוצות החומרים הפעילים בתכשירי הדברה באיור, תכונותיהם ודרכי פעולתם מיתכוני תכשירי הדברה באיור תווית תכשיר – ריענון ודגשים לתכשירי איור חישובים ומינונים עמידות – ריענון ודגשים להדברה באיור שאריות חומרי הדברה במוצרים לאחר הדברה באיור	תכשירי הדברה	(ג)
8	שיטות יישום תכשירי הדברה באיור חללי איור ואיטום – תכנון וביצוע טכנולוגיות איור וטכנולוגיות משלימות	מכשור, שיטות ואתרי יישום	(ד)
4	תכנון פעולת הדברה באיור שילוב פעולות הדברה באיור במערך הדברה משולב, לרבות אמצעי טיפול חלופיים	תכנון וניטור	(ה)
15	רעילות לאדם ולבעלי חיים והסיכון לחשיפה (טוקסיקולוגיה) – דרכי חשיפה לחומרי הדברה בגז, סימני הרעלה, הסיכונים לאדם, לבעלי חיים ולסביבה, רעילות אקוטית וכרונית אמצעי זהירות בביצוע הדברה באיור וספי חשיפה מרביים מערכות ניטור אוויר משולבות לזיהוי ומדידה של גז, אמצעי התראה וחיישנים ודגשים לאחזקה נכונה שלהם ציוד מגן ובטיחות בעבודה בהדברה באיור – סוגים של ביגוד מגן, כפפות, מסכות ומיגון נשימתי, והוראות בטיחות וגיהות אישית עזרה ראשונה, בדגש על טיפול בנפגעי הרעלה מחומרים מסוכנים בגז אחסון והובלה של חומרי הדברה – אמצעי בטיחות, הפרדת חומרים, תגובות בין חומרים וסילוק פסולת	רעילות וטוקסיקולוגיה, בטיחות ומיגון – ודגשים ייעודיים להדברה באיור	(ו)

שעות הכשרה עיונית	תת־נושא	נושא	
4	<p>חוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016 – מטרות החוק ועקרונותיו, הגדרות ומונחים, חובות המדביר לפי החוק לרבות לפי תקנות מכוחו, ואישור חריג להדברה</p> <p>רישוי – חובת הרישוי, סוגי רישיונות מדביר, ההגבלות על בעל רישיון מדביר בדירות, תהליך קבלת רישיון וחידושו, תנאים לקבלת רישיון</p> <p>שלבים מחייבים בפעולת הדברה</p> <p>הממשק עם מזמין ההדברה</p> <p>דינים מחייבים נוספים – לדוגמה חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, תקנות החומרים המסוכנים (רישום תכשירים להדברת מזיקים לאדם), התשנ"ד-1994, תקנות הגנת הצומח (יבוא צמחים, מוצרי צמחים, נגעים ואמצעי לוואי), התשס"ט-2009, וכן דינים העוסקים בבטיחות בעבודה בהדברה</p>	<p>חובות המדביר – ריענון ודגשים ייעודיים להדברה באיור</p>	(ז)

ד' בחשוון התשפ"א (22 באוקטובר 2020)
(חמ 5880-3)

גילה גמליאל
השרה להגנת הסביבה

⁶ ק"ת התשס"ט, עמ' 670.

